

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
۱۳	پیشگفتار نویسنده
۱۵	کلیات
۱۵	قانون عملیات بانکی بدون ربا
۱۶	علل ناکامی قانون عملیات بانکی بدون ربا
۱۷	(الف) علل ماهیتی
۱۷	۱- صوری بودن عقود تسهیلات بانکی
۱۷	۲- آشتفتگی در اهداف قانون عملیات بانکی بدون ربا
۱۸	۳- ناهمخوانی کاربرد عقد قرض با نوسانات اقتصادی جامعه
۱۹	(ب) علل ساختاری
۱۹	۱- انحصارگرایی در استفاده از ابزارهای بانکی در جهت ارائه خدمات
۲۱	۲- ایجاد شکاف اقتصادی بین طبقات اجتماعی
۲۱	(ج) علل قانونی
۲۱	۱- تحولات متعدد قانونی و تضعیف ابزارهای نظام های بانکی
۲۳	۲- ارائه نشدن الگوهای مناسب با ماهیت بانک ها و موسسات اعتباری
۲۴	۳- ناهمخوانی میان قوانین بانکداری و عملیات بانکی
۲۵	تعريف حقوق بانکی
۲۵	رکن نخست: مجموعه قوانین و مقررات
۲۶	رکن دوم: عملیات بانکی
۲۶	رکن سوم: بازار پولی
۲۷	ماهیت حقوق بانکی
۳۱	اصول بانکداری
۳۱	(الف) اصل نقدينگی منابع بانکی
۳۱	(ب) اصل منفعت محوری بانکداری
۳۲	(ج) اصل امنیت محوری عملیات بانکی
۳۲	(د) اصل اعمال ناظارت بر عملیات بانکی
۳۲	محتوای قانون عملیات بانکی بدون ربا
۳۵	گزیده آراء و نظریه های تاثیر گذار در حوزه حقوق بانکی:
۳۵	۱- در خصوص کارکنان بانک های خصوصی

۶ مبانی حقوق بانکی

۲- مطالبه خسارت تاخیر تادیه از تاجر ورشکسته.....	۳۵
۳- مطالبه خسارت تاخیر تادیه از ضامن تاجر ورشکسته.....	۳۵
۴- مطالبه خسارت تاخیر تادیه از ضامن تاجر ورشکسته.....	۳۵
۵- مطالبه خسارت تاخیر تادیه از راهن تاجر ورشکسته.....	۳۶
۶- صلاحیت محاکم دادگستری در استاد رهن.....	۳۶
۷- صلاحیت محاکم دادگستری در قرارداد های بانکی.....	۳۶
۸- معاملات منافی با حقوق مرتهن.....	۳۶
۹- فروش عین مرهونه بدون اذن مرتهن	۳۷
۱۰- مطالبه وجه التزام قراردادی.....	۳۷
۱۱- مطالبه خسارت تاخیر در چك.....	۳۷
۱۲- شرط مندرج در قرارداد نسبت به مازاد بر مصوبات.....	۳۷
۱۳- اعتراض به احکام ورشکستگی تجار.....	۳۸
۱۴- ابطال اطلاق مصوبه هیات وزیران در خصوص جانشینی.....	۳۸
فصل اول: اهداف و وظایف نظام بانکی	۳۹
ماده ۱: اهداف نظام بانکی.....	۳۹
ماده ۲: وظایف نظام بانکی.....	۳۹
شرح ماده.....	۴۰
بانک مرکزی.....	۴۱
ساختمان بانک مرکزی.....	۴۳
جمعی عمومی.....	۴۴
هیات عالی.....	۴۴
هیات عامل.....	۴۶
شورای فقهی.....	۴۷
ساختمان نظام بانکی.....	۴۸
بازار متشرکل پولی.....	۴۸
الف) بانک های دولتی.....	۴۸
رویه قضایی.....	۵۱
ب) بانک های خصوصی.....	۵۲
رویه قضایی.....	۵۳
ج) بانک های تعاونی.....	۵۴
بازار غیر متشرکل پولی.....	۵۵
صندوق قرض الحسنہ.....	۵۶

۷ فهرست مطالب

۵۷	رویه قضایی
۵۸	شرکت های تعاونی اعتبار
۵۹	شرکت های صرافی
۶۰	شرکت های لیزینگ
۶۱	فصل دوم: تجهیز منابع
۶۱	ماده ۳: قبول سپرده
۶۱	الف - سپرده قرض الحسن
۶۱	ب - سپرده های سرمایه گذاری مدت دار
۶۲	شرح ماده:
۶۲	ارکان حرفه بانکداری
۶۲	تعريف سپرده گذاری و انواع آن
۶۳	تفاوت سپرده گذاری عام و خاص
۶۴	گونه های سپرده گذاری
۶۴	الف) سپرده قرض الحسن جاری
۶۵	ب) حساب سپرده قرض الحسن پس انداز
۶۷	ج) سپرده های سرمایه گذاری مدت دار
۶۹	انواع سپرده از نظر ماهیت بانکی
۷۰	نشانه درآمد بانک ها
۷۲	ماده ۴: تکلیف بازپرداخت اصل سپرده ها
۷۲	شرح ماده
۷۳	ماده ۵: تقسیم منافع سپرده ها
۷۳	شرح ماده
۷۴	ماده ۶: روش های تشویقی برای سپرده گذاران
۷۴	شرح ماده
۷۵	فصل سوم: تسهیلات اعطایی بانکی
۷۶	رویه قضایی
۷۷	الف: عقود مندرج در قانون عملیات بانکی بدون ربا
۷۷	ماده ۷: مشارکت بانک ها
۷۷	شرح ماده
۷۸	واژه شناسی مشارکت
۷۸	تعريف عقود مشارکتی

۸ مبانی حقوق بانکی

ویژگی های عقود مشارکتی.....	۷۹
الف) تقسیم سود و زیان بین شرکاء.....	۷۹
ب) متغیر بودن نرخ سود.....	۷۹
ج) اذنی بودن عقود مشارکتی	۷۹
د) ناظرات مستمر بانک برآنحوه انجام موضوع مشارکت.....	۸۰
مصاديق عقود مشارکتی	۸۱
مبناي حقوقی مشارکت مدنی.....	۸۳
شرایط تحقق مشارکت مدنی	۸۴
میزان سهم الشرکه.....	۸۴
مدت مشارکت.....	۸۴
شرط عدم زیان برای بانک.....	۸۵
ب) مشارکت حقوقی	۹۰
ماده ۸: سرمایه گذاری مستقیم بانک ها.....	۹۲
الف) اختصاص داشتن به اشخاص حقوقی	۹۲
ب) اختصاص داشتن به طرح های تولیدی	۹۲
شرح ماده	۹۲
ماده ۹: مضاربه.....	۹۵
شرح ماده:	۹۵
تعريف مضاربه.....	۹۵
ارکان مضاربه.....	۹۷
أنواع مضاربه.....	۹۸
شرط پذیرش زیان در عقد مضاربه.....	۹۸
أنواع اقتضاء عقد	۱۰۰
ویژگیهای مضاربه.....	۱۰۱
مباشرت عامل در عقد مضاربه.....	۱۰۲
مقایسه ربا و مضاربه	۱۰۲
ماده ۱۰: بيع اقساطی و اجاره به شرط تملیک واحد های مسکونی.....	۱۰۴
ماده ۱۱: بيع اقساطی اموال منقول.....	۱۰۵
ماده ۱۲: اجاره به شرط تملیک اموال منقول و غير منقول	۱۰۵
شرح مواد	۱۰۵
ماده ۱۳: قرارداد سلف بانکی.....	۱۱۳
شرح ماده	۱۱۳
ماده ۱۴: قرض الحسنة	۱۱۵

۹ فهرست مطالب

۱۱۵.....	شرح ماده
۱۱۸.....	ماده ۱۵: ضمانت اجرای قراردادهای بانکی
۱۱۹.....	شرح ماده
۱۳۱.....	ماده ۱۶: جماله
۱۳۱.....	شرح ماده
۱۳۲.....	ماده ۱۷: مزارعه و مساقات
۱۳۳.....	شرح ماده
۱۳۵.....۱۳۸۹	ب: عقود موضوع ماده ۹۸ قانون برنامه پنجم توسعه مصوب سال
۱۳۵.....	(الف) خرید دین
۱۳۸.....	(ب) مراجحه
۱۳۹.....	(ج) استصناع
۱۴۰.....	ج: عقود خارج از قانون عملیات بانکی بدون ربا
۱۴۰.....	(الف) اعتبارات اسنادی
۱۴۶.....	(ب) ضمانت نامه بانکی
۱۵۴.....	(ج) اوراق مشارکت
۱۵۷.....	(د) عقد رهن
۱۶۵.....	فصل چهارم: بانک مرکزی ایران و سیاست‌های پولی
۱۶۵.....	ماده ۱۸: عملکرد بانک مرکزی در چهار چوب قانون عمیلات بانکی بدون ربا
۱۶۵.....	ماده ۱۹: سیاست‌های اعتباری بانک مرکزی
۱۶۵.....	ماده ۲۰: ابزارهای بانک مرکزی برای دخالت و نظارت بر نظام پولی و بانکی کشور
۱۶۶.....	شرح ماده
۱۷۱.....	فصل پنجم: مسائل متفرقه
۱۷۱.....	ماده ۲۱: مجاز نبودن عملیات ربوی بین بانک‌ها و بانک مرکزی
۱۷۱.....	ماده ۲۲: مجاز بودن عملیات بانکی بانک‌ها و بانک مرکزی
۱۷۱.....	شرح مواد
۱۷۳.....	ماده ۲۳: کارمزد و حق الوکاله‌های بانکی
۱۷۳.....	شرح ماده
۱۷۳.....	ماده ۲۴: معافیت سود بازرگانی و مالیاتی
۱۷۳.....	ماده ۲۵: شمول قواعد قانون تجارت بر مشارکت و سرمایه گذاری
۱۷۴.....	ماده ۲۶: لغو قوانین و مقررات مغایر با قانون عملیات بانکی بدون ربا
۱۷۴.....	ماده ۲۷: تهییه آئین نامه‌های اجرایی قانون عملیات بانکی بدون ربا

۱۰ مبانی حقوق بانکی

۱۷۴	شرح ماده
۱۷۷	پیوست‌ها
الف) آیین نامه های اجرایی قانون عملیات بانکی بدون ربا مصوبات هیأت وزیران.....۱۷۷	
۱- آیین نامه فصل دوم قانون عملیات بانکی بدون ربا، تصویب نامه شماره ۸۱۹۶۲ .....۱۷۷	
۲- آیین نامه فصل سوم قانون عملیات بانکی بدون ربا (تصویب نامه شماره ۸۸۶۲۰ هیئت وزیران).....۱۷۹	
۳- آیین نامه فصل چهارم قانون عملیات بانکی بدون ربا "بهره" مصوب ۱۷/۱۲/۱۳۶۲ .....۱۹۴	
۴- آیین نامه فصل پنجم قانون عملیات بانکی بدون ربا:.....۱۹۵	
ب) دستور العمل های اجرایی قانون عملیات بانکی بدون ربا ، مصوبات شورای پول و اعتبار ۱۹۷	
۲۳۱	منابع